

Charta práv občana EU

Listina základních práv Evropské unie

Vypracovala: Magdalena Heroschová, 479917

Historie

- V Kolíně nad Rýnem 3. - 4. června 1999 sepsán návrh dokumentu.
- Sumarizace základních práv občanů v rámci Evropské unie.
- Práce na tvorbě listiny započala 17. 12. 1999.
- Sepsána Konventem, složeným z 62 členů.
- 7. 12. 2000 byla listina deklarována (Nice) - pouze politická hodnota
- Listina vychází ze:
  - a) Smluv Společenství a mezinárodních úmluv (Evropská úmluva o lidských právech z roku 1950 nebo Evropská sociální charta z roku 1989) - Evropská rada
  - b) Ústavních tradicích členských států EU
  - c) Vydaných deklamacích Evropského parlamentu.
- Evropský parlament vyhlásil chartu v prosinci roku 2009, den před podpisem Lisabonské smlouvy.

Obsah listiny

- Preambule a 54 článků v sedmi kapitolách.
- Práva osobní, politická, sociální, hospodářská a kulturní.
- Kapitoly:
  1. Důstojnost
  2. Svobody
  3. Rovnost
  4. Solidarita
  5. Občanská práva
  6. Soudnictví
  7. Obecná ustanovení upravující výklad a použití listiny
- Rozlišuje skupiny osob

LISTINA ZÁKLADNÍCH PRÁV EVROPSKÉ UNIE

Preamble

Národy Evropy, vytvářející mezi sebou stále těsnější unii, se rozhodly sdílet mírovou budoucnost založenou na společných hodnotách.

Unie, vědoma si svého duchovního a morálního dědictví, se zakládá na nedělitelných a všeobecných hodnotách lidské důstojnosti, svobody, rovnosti a solidarity; spočívá na zásadách demokracie a právního státu. Do středu své činnosti staví jednotlivce tím, že zavádí občanství Unie a vytváří prostor svobody, bezpečnosti a práva.

Unie přispívá k zachování a rozvíjení těchto společných hodnot při současném respektování rozmanitosti kultur a tradic národů Evropy, národní identity členských států a uspořádání jejich veřejné moci na státní, regionální a místní úrovni; usiluje o podporu vyváženého a udržitelného rozvoje a zajišťuje volný pohyb osob, služeb, zboží a kapitálu, jakož i svobodu usazování.

K tomuto účelu je nezbytné posílit ochranu základních práv s ohledem na společenský vývoj, sociální pokrok a vědeckotechnologický rozvoj zřetelnějším vyjádřením těchto práv v podobě listiny.

Při respektování pravomocí a úkolů Unie i zásady subsidiarity potvrzuje tato listina práva, která vyplývají především z ústavních tradic a mezinárodních závazků společných členským státům, z Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, ze sociálních chart přijatých Uníí a Radou Evropy a z judikatury Soudního dvora Evropské unie a Evropského soudu pro lidská práva. Tuto listinu budou v této souvislosti soudy Unie a členských států vykládat s náležitým zřetelem na vysvětlení vyhotovená pod vedením prezidia Konventu, jež vypracovalo tuto listinu, a doplněná pod vedením prezidia Evropského konventu.

Listina základních práv Evropské unie

- Katalogizuje práva, která již byla deklarována dříve.
- Formuluje a rozvíjí práva nová.
- Zvětšuje transparentnost a právní jistoty občanů Unie.
- Sjednocení osobních, občanských, politických, ekonomických, sociálních a kulturních práv do jednoho dokumentu
- Přispívá ke globální demokracii.
- Modernizaci a rozšíření Evropské úmluvy o lidských právech a základních svobod
- Zviditelnění lidských práv pro občany Unie.
- Spojuje univerzální práva a práva specifická pro Evropskou unii.

Kritizované body Listiny základních práv EU

- Konvent
- Chybějící práva
- Nové pravomoci pro Evropský soudní dvůr
- Porušování univerzality práv
- Trest smrti
- Monitoring a vynutitelnost

Výjimky

- Velká Británie
  - Obava posílení pozice odborů
- Polsko
  - Listina ohrožuje zachování tradice silně katolické společnosti a uchování jejích morálních hodnot.
- Česká republika
  - Ohrožení suverenity České republiky a majetkových nároků Němců a Rakušanů vyhoštěných po druhé světové válce.

Zdroje

- <https://www.pravniprostor.cz/clanky/mezinarodni-a-evropske-pravo/vyjimky-z-listiny-zakladnich-prav-eu-pro-cr>
- <https://is.muni.cz/th/d0qdc/DIP.pdf>
- <https://www.euroskop.cz/204/sekce/listina-zakladnich-prav-eu/>
- <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2010:083:0389:0403:cs:PDF>

Děkuji za pozornost

